

4. Naturschutz / Nature Conservation / *Luonnonsuojelu*

Jenni Liedes, Salla Ojala

Sabrina Schöllhorn, Magdalena Vogt

Geschützte Moore in Finnland

4.1. Conservation of mires in Finland

Soiden suojelu Suomessa

Finnland – Land der Moore

4.1.1 FINLAND – LAND OF MIRES

Suomi – Soiden maa

In Finnland gibt es insgesamt 10,4 Millionen Hektar Torfland. 1,13 Millionen Hektar der Moorlandschaften (13%) werden geschützt.

There are 10,4 million hectares of peatlands in Finland. 1,13 million hectares of mires (13%) have been protected in Finland

Suomessa on turvemaita 10,4 milj. ha. Suomen nykyisestä suoalasta on suojeltu kaikkiaan noin 1,13 miljoonaa hehtaaria eli lähes 13 prosenttia.

Naturschutz in Finnland

4.1.2. NATURE CONSERVATION IN FINLAND

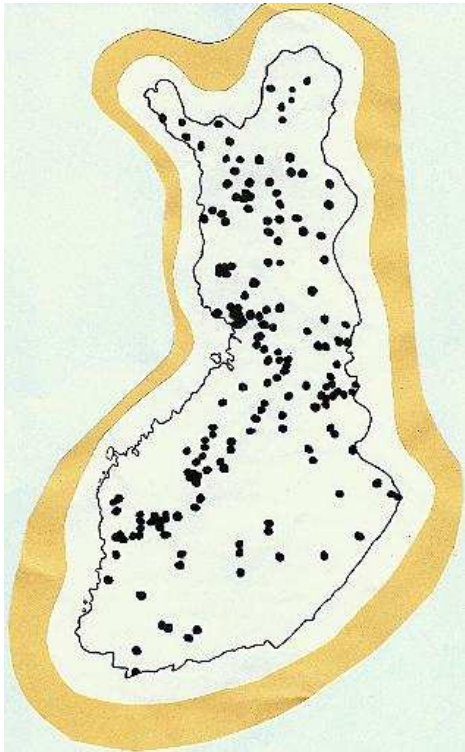
Luonnonsuojelu Suomessa

Das Hauptprinzip des Naturschutzes in Finnland besteht darin, dass die unberührten Moorlandschaften nicht kleiner werden. Torfgebiete, welche wertvoll für den Naturschutz sind, werden renaturiert. Die Nutzung der Torfgebiete übersteigt die Torfmenge, die auf natürliche Weise nachwächst nicht.

The general principle of nature conservation in Finland is that the number of pristine mires doesn't get smaller, peat lands which are valuable for nature conservation are made pristine-like again by restoring. The use of peat mires' resources doesn't overrun the amount of peat which grows naturally.

Yleinen periaate Suomen luonnonsuojelussa on, että luonnontilaisten soiden määrä ei enää supistu, luonnonsuojelun kannalta arvokkaat suoalueet palautetaan luonnontilaan ennallistamalla ja soiden turvevarojen käyttö eri suoyhdistymävyöhykkeillä ei ylitä soihin luontaisesti varastoituvan turpeen määrää.

Geschützte Moorgebiete in Finnland

Protected Mire areas in Finland

Soiden soidensuojelualueet Suomessa

In Finnland gibt es viele Naturschutzprojekte für Moorgebiete. Ein Beispiele dafür sind das Natura 2000 Netz, das Vogel-Feuchtgebiet-Schutzprogramm, das nationale Moorgebietschutzprogramm etc.

There are many nature conservation programmes protecting mires in Finland, for example Natura 2000 network, the bird sanctuary wetland conservation programme, national mire protection programme, national parks and strict nature reserves etc.

Soita on suojeltu kansallis- ja luonnonpuistoissa (yht. noin 250 000 ha), lintuvesiensuojeluohjelmassa (luhtaisia soita), lehtojensuojeluohjelmassa (pieniä mutta arvokkaita lettoja, korpia ja lähteikköjä), erämaa-alueilla (n. 300 000 ha pohjoisia soita) ja vanhojen metsien suojeluohjelmassa (yli 100 000 ha soiden verkostoja, korpia ja ohutturpeisia rämeitä). EU:n Natura 2000 -alueverkostoon on sisällytetty uutta suojelusoalaa noin 35 000 ha, josta suuri osa on reheviä soita.

Die Gegend Veteli-Halsua-Kaustinen

4.1.3. VETELI-HALSUA-KAUSTINEN AREA

Veteli-Halsua-Kaustinen alue

Große Flüsse mit ihren Zuflüssen, ausgedehnte Torfgebiete und Wälder gehören zu der natürlichen Landschaft. Das weite "appa"-Moor-Gelände und der kultivierte Bereich sind typisch für die Landschaft von Mittel-Ostrobothniens. Dort gibt es allerdings nicht viele Seen.

The big rivers with their offshoots and large peat lands and bare forests belong to the natural landscape. The wide aapa mire compounds and wide cultivated areas are typical of the Middle Ostrobothnian landscape, but there aren't many lakes.

Alueen luonnonmaisemaan kuuluvat suuret joet sivuhaaroineen, laajat suot ja karunpuoleiset metsät. Keski-Pohjanmaan alueelle tyypillisiä ovat laajat aapasuoyhdistymät. Järviä on vähän ja seudulle tyypillisiä ovat jokilaaksojen laajat viljelyalueet.

Das Umweltministerium und die regionalen Umweltzentren mit nationalem Ausschuss der Forstwirtschaft führen ein nationales Naturschutzprogramm aus. Es gibt 144 Bereiche (271300 Hektar von welchen 87000 Hektare trockene Gebiete sind), die in den finnischen Natura 2000 Plan miteinbezogen sind.

The Ministry of Environment and area Environment Centres with National board of forestry realize the National conservation programs. There are 144 areas (271300 hectares of which 87000 hectares are dry land areas) included in the Finnish Natura 2000-plan.

Luonnonsuojeluohjelmien toteuttaminen tapahtuu ympäristöministeriön ja alueellisten ympäristökeskusten vastuulla yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Suomen Natura 2000 -verkostosuunnitelmaan sisältyy Länsi-Suomesta 144 aluetta, yhteensä 271 300 ha, josta maa-alueita on noin 87 000 ha.

Einige geschützte Moore in Halsua, Veteli und Kaustinen
Some of the protected mire areas in Halsua, Veteli, Kaustinen area
Joitakin suojeltuja suoalueita Halsuan, Vetelin ja Kaustisen alueella

PILVINEVA, 3667 hectares

Die geschützte "Natura 2000" Landschaft (Hochmoorgebiete und „appa“ Moore) Eines der wichtigsten Vogelgebiete. Dort gibt es viele verschiedene, spezifische Vogelarten.

A protected Natura 2000 area (raised bog and aapa mire)

One of the most important bird areas. There are lots of different species of birds

Suojeltu Natura 2000 alue (koho- ja aapasoina)

yksi maakunnan tärkeimmistä lintuosoista. Alueella pesii runsaslukuinen ja monilajinen kahlaajalinnusto,:

HANGASNEVA-SÄÄSTÖPIIRINNEVA, 3550 hectares

Ein vielseitiges und ausgedehntes Gebiet. Der größte Teil ist „aapa-Moor“ und Niedermoor

A very diverse and wide area. The main part is aapa mire and fen.

Kohde on erittäin monipuolinen ja laaja kokonaisuus. Pääosa soista on aapasoina, nevaa

KOTKANNEVA JA PIKKU-KOPPELON METSÄT, 3305 hectares

„Kotkanneva“ ist eines der größten „aapa“ Moore in „Ostrobothnia“. Dieses Gebiet ist wegen der Pflanzen, der gefährdeten oder seltenen Säugetiere und Vogelarten wertvoll. Diese Moorlandschaft gleicht einer Wildnis, weil sie in der Mitte eines unbewohnten Bereiches liegt, in dem es nur einige Waldwege gibt.

Kotkanneva is one of the biggest aapa mires in Ostrobothnia. The area is valuable thanks to the plants and endangered or rare mammal and bird species. The mire area is like a wilderness because it is situated in the middle of wide uninhabited areas with some forest roads.

Kotkanneva on eräs Pohjanmaan aapasuovyöhykkeen suurimmista soista. Alue on arvokas suokasviyhdyksensä, sekä uhanalaisen tai harvalukuisen nisäkäs- ja lintulajiston ansiosta. Suoalue on lisäksi erämainen, sillä se sijaitsee laajojen asumattomien alueiden keskellä. Ainoastaan metsätieverkostot pirstovat aluetta.

VIONNEVA, 878 hectares

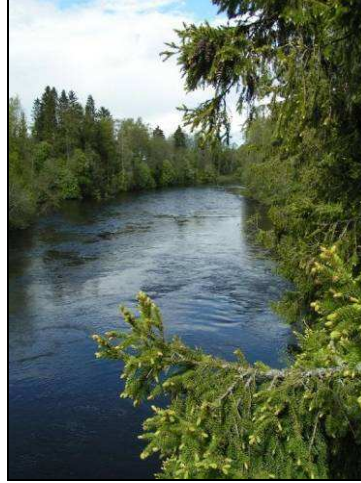
Hochmoorgebiet, hauptsächlich unberührt.

Raised bog area, mainly pristine.

Kohosualue, pääosin luonnontilassa.

Pure nature; Pictures from Middle-Ostrobothnia, Finland.

Source: Veteli municipality web pages.

Naturschutz in Deutschland: Beispiel: Bad Wurzach

4.2. Nature Conservation in Germany: Example: Bad Wurzach

Luonnonsuojelu Saksassa: Esimerkki Bad Wurzach

4.2.1. Warum?/ Why? / Miksi?

Die Gesamtfläche der Mooregebiete in Deutschland beträgt heute nur noch 2% der früheren Fläche, der Rest ist auf Grund der Nutzung verschwunden. Man versuchte auch das Wurzacher Ried zu nutzen. Glücklicherweise konnte aber nur ein kleiner Teil entwässert werden. Der dort abgebaute Torf wurde zum größten Teil als Brennstoff genutzt. Ein großer Teil des Wurzacher Rieds blieb jedoch erhalten.

Deshalb wird das Wurzacher Ried nun geschützt und regeneriert.

Today the total area of the peat lands in Germany is only 2 % of the old acreage, the rest has been destroyed. People also tried to use the Wurzacher Ried. Luckily only a small part of the Wurzacher Ried could be drained. The peat cut there was mainly burned. A large area of the Wurzacher Ried was not destroyed. Because of this the Wurzacher Ried is protected and restored.

Suomaiden määrä Saksassa on nykyään vain 2 % vanhasta pinta-alasta, loput ovat kadonneet käytön takia. Turvetta yritettiin käyttää, mutta vain pieni osa pystyttiin kuivattamaan ja käyttämään lämmitykseen. Tämän takia Wurzacher Ried on suojeltu ja sitä ollaan ennallistamassa. Halutaan säilyttää pieni alue ja luonnonsuojelu mahdollistaa tämän.

In den folgenden Bilder und Texten können Sie sehen, wie dieser Naturschutz aussieht

In the following pictures and texts you can see what the nature conservation looks like.

Seuraavissa kuvissa ja teksteissä näette mitä luonnonsuojelu on ja miltä se näyttää.

Was wird in Bad Wurzach für den Naturschutz getan? Wie ?

4.2.2. What is done for nature conservation in Bad Wurzach? How?

Mitä luonnonsuojelutoimia Bad Wurzachissa tehdään? Miten?

Die Folgen des Torfabbaus werden im Wurzacher Ried an vielen Stellen sichtbar.

Es gibt verschiedene Möglichkeiten zur Regenerierung des Moores:

You can see the consequences of cutting peat in Bad Wurzach in many places. There are several possibilities to reclaim the mire.

Turpeennoston seuraukset näkyvät Bad Wurzachissa monissa paikoissa. Suon ennallistamiseen on monia mahdollisuuksia.

Es werden Dämme in ehemalige Entwässerungsgräben gebaut, damit das Regenwasser nicht mehr abfließen kann und so ein feuchter Grund entsteht. Dadurch können Torfmoose und typische Gräser wie Wollgras wieder wachsen. Untypische Pflanzen, z.B. Laubbäume, sterben ab.

Dams are built in former drainage canals, so the rainwater cannot run off and the ground stays wet again. Because of this peat mosses and specific sorts of grasses like cotton grass can grow there. Plants which do not belong into a mire, e.g. deciduous trees, die.

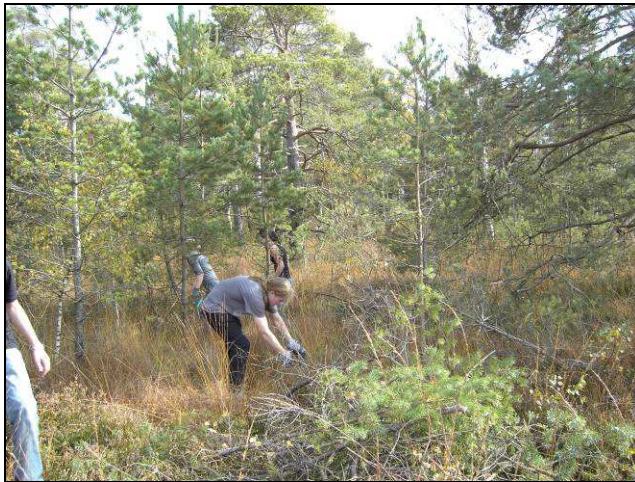
Patoja rakennetaan kuivauskanaviin, joten sadevesi ei voi valua pois ja pohja jää kosteaksi. Tämän takia siellä on hyvät olosuhteet turvetta muodostavalle sammaleelle ja erilaisille ruoholajeille. Suolle kuulumattomat kasvit kuolevat.

Unter anderem werden Bäume und Sträucher gefällt bzw. herausgeschnitten, die zu viel Wasser verdunsten und damit den Grundwasserspiegel weiter sinken lassen. Am meisten Wasser verbrauchen dabei die Laubbäume.

Among other things they cut trees and bushes, which need a lot of water and therefore lower the ground water table even more. Most water is needed by deciduous trees.

Paljon vettä tarvitsevia puita kaadetaan ja puskia raivataan, joten pohjaveden määrä nousee. Lehtipuut käyttävät eniten vettä.

Project participants cutting bushes and trees lowering the ground water table in the mire.

Wiesen, welche das Ried umgeben, dürfen nicht mehr gedüngt werden, da das Düngemittel in das Grundwasser eindringt und ins Riedgebiet fließt. Dadurch könnte der Nährstoffgehalt verändert werden und eine Vielzahl für Moore untypische Pflanzen wachsen. Außerdem müssen diese Wiesen mit einem Balkenmäher gemäht werden.

It is not allowed to manure the meadows around the Wurzacher Ried, because the fertilizer could flow into the Ried area. This would change the nutrient content. If it is higher more plants which are not typical of the mire can grow there. Furthermore they have to cut the grasslands around the Ried with a special mower.

Peltoja ei ole sallittua lannoittaa Wurzacher Riedin ympärillä, koska lannoitteet voivat valua Riedin alueelle. Tämän takia ravintoaineet voivat vaihtua. Jos se on korkeampi, siellä voi kasvaa enemmän kasveja, jotka eivät ole tyypillisiä suoille. Sen lisäksi laidunmaita täytyy niittää Riedin ympäriltä pois.

Für uns ganz alltäglich sind die Pfade, die durch das Ried verlaufen. Allerdings gehören diese auch zum Naturschutz, denn durch diese werden keine regenerierten Pflanzen zerstört. Dazu werden viele Wege in Bohlenpfade umgebaut.

For us the trails don't look special, but they also belong to the nature conservation. Because of them the plants aren't destroyed. That's why lots of wooden paths are built.

Meistä polut ovat tavallisia, mutta ne myös kuuluvat luonnonsuojeluun. Tämän takia kasveja ei häviä, mikä on tärkeää soille. Sen takia useita pitkospuu polkuja on rakennettu.

Pictures: Projektteilnehmer – Project participants